

UTBYGGING AV VANN- OG AVLØPSNETTET

PROSJEKTPLAN

Malvik kommune

Desember 2020

FR1151

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	<ul style="list-style-type: none"> - Har kommunen etablert rutiner som sikrer en god prosjektstyring av større investeringsprosjekter i planleggings- og gjennomføringsfasen? - I hvilken grad gjennomføres investeringsprosjekter innen vann og avløp innenfor tids- og kostnadsrammer i samsvar med hovedplan og vedtak? - Benytter kommunen seg av gjeldende rammeavtaler for anskaffelser innen vann og avløp?
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none"> - Kommuneloven - Veileder: Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet. Kommunal- og regionaldepartementet (2011) - Kommunens egne reglement og vedtak, blant annet økonomireglementet - Malvik kommunes hovedplan for vann, avløp og vannmiljø 2019-2030 - Rolstadås, A. (2006) Praktisk prosjektstyring, 4. utgave - Andersen, E.S., Grude, K.V & Haug, T. (2003) Måltrettet prosjektstyring, 4. utgave - Westhagen, H. (2003) Prosjektarbeid, 5. utgave
Metode	Intervju, dokumentgjennomgang, regnskapsgjennomgang
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none"> • 320 timer • Levering til sekretær 31.05.2021
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Sunniva Tusvik Sæter, sts@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Line Johnsen Wirum, ljw@revisjonmidtnorge.no

	<p>Kvalitetssikrere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes Nestvold • Arve Gausen <p>Eventuelt ekstern bistand</p>
Uavhengighetserklæring	<p>Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet.</p> <p>Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.</p>
Kontaktperson Malvik kommune	<p>Rådmann Carl-Jakob Midttun eller den som rådmannen delegerer</p>

MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Malvik har i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 prioritert vann og avløp øverst. Kontrollutvalget bestilte derfor en forvaltningsrevisjon av dette temaet i sak 34/20.

Følgende framgår av protokollen:

Behandling:

Kontrollutvalget ønsker at forvaltningsrevisjonen belyser kommunens arbeid med prosjektplanlegging og -gjennomføring på vann- og avløpsområdet. Forslag til vedtak ble entsemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon av oppfølgingen av hovedplan for vann, avløp og vannmiljø 2019-2030.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge sende sekretariatet en prosjektplan for forvaltningsrevisjonen innen 4.12.2020. Planen skal gi en beskrivelse av problemstillinger, metode og ressursramme. Kontrollutvalget ber om at ferdig rapport sendes sekretariatet innen 31.05.2021.

Figur 1. Behandling og vedtak

Kilde: Protokoll fra Malvik kontrollutvalgsmøte 03.11.2020

Revisor har fått kjennskap til at kontrollutvalget er interessert i prosjektstyring og anskaffelser. Dette er derfor tatt inn i prosjektet og framgår av problemstillingene.

1.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunen har myndighet for flere områder som påvirker vann og vannkvalitet, herunder avløp, landbruk, vannforsyning, miljø, forurensning og arealplanlegging. Kommunen er en del av samarbeidet om revidert og oppdatert regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram i vannregionen.¹

Kommunen har ansvar for den totale avløpsinfrastrukturen i kommunen, og er normalt eier av avløpsrenseanlegg og ledningsnett. Dette gir kommunen ansvar som forurensere. Det kan være en krevende oppgave for kommunene å balansere rollene som forureningsmyndighet og

---

¹ Miljødirektoratet, «Kommunens ansvar for vannforvaltning»
<<https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/vannforvaltning/kommunens-ansvar/%0D>>.

forurener.² 0,61 prosent av spillvannsnettet er i gjennomsnitt fornyet hvert av de siste tre årene.³

Ifølge SSB hadde 99,5 prosent av norske innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk vann av tilfredsstillende kvalitet med hensyn til E.coli.⁴

Tabell 1. Vann og avløp

Nøkkeltall	Malvik kommune			Kostra-gruppe 8	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl, mva,	3566	3739	3566	3739	3739
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0.66	0.66	0.66	0.66	0.65
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	29.4	29.4	29.4	29.4	29.8
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl, mva,	3109	3109	3495	3988	4142
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0.68	0.28	1.40	..	0.64
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	99.8	99.8	..	..	..

Kilde: SSB

KOSTRA-tallene viser at kommunens vanngbyr ligger litt under KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Avløpsgebyret ligger også noe under sammenligningsgruppene. Andelen kommunalt ledningsnett som er fornyet de siste tre årene er stabilt, og på linje med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. En stor andel av kommunens innbyggere er tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt.

I 2019 ble det laget en hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. I budsjett for 2020 framgår det at Malvik i dag har en infrastruktur innen vann og avløp som ikke er tilfredsstillende når det gjelder dagens og fremtidig kapasitet og kvalitet. Kommunen har definert at vannforsyningssikkerheten ikke er tilfredsstillende og utgjør en samfunnsrisiko. Avløpssystemet i store deler av kommunen har ikke tilfredsstillende separering av spillvann og overvann. Rensekvalitet og kapasitet er i mange tilfeller ikke tilstrekkelig og oppfyller ikke krav i forskrift. Samtidig er Malvik en kommune i vekst, noe som gir ytterligere utfordringer og muligheter på området.

² Miljødirektoratet, «Avløp» <<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/avlop/>>.

³ Statistisk Sentralbyrå, «Kommunalt avløp», 2020 <https://www.ssb.no/var_kostra>.

⁴ Statistisk Sentralbyrå, «Kommunal vannforsyning», 2020 <https://www.ssb.no/vann_kostra>.

Hva er betryggende kontroll av investeringsprosjekter?

En vellykket prosjektgjennomføring er et prosjekt som leverer til rett tid, med riktig ytelse og innenfor den vedtatte kostnadsrammen. Et godt styringsgrunnlag og realistiske planer kan innebære riktig budsjett og avsetninger, korrekte fremdriftsplaner og en hensiktsmessig organisering, risikostyring med mer. Innholdselementer i et prosjektsstyringsgrunnlag vil normalt være følgende momenter⁵: Initiering/planlegging, gjennomføring, avslutning og evaluering. Her har kommunene et investeringsreglement for gjennomføring av kommunale investeringsprosjekter. Reglementet definerer roller, krav til beslutningsunderlag og beslutningspunkter mellom ulike faser.

Den usikkerheten som er iboende i ethvert prosjekt gjør det umulig å estimere et beløp på forhånd hvor mye et prosjekt kommer til å koste når det er ferdig. Man skiller mellom to måter for estimeringsarbeidet: tradisjonell estimering av kostnader eller et stokastisk (sannsynlighetsbasert) kostnadsestimat⁶. Skille mellom modellene er ved kostnadsestimat som er sannsynlighetsbasert, synliggjøres risikoen i kostnadsestimatet til beslutningstakerne.

For å vurdere økonomistyringen i et prosjekt er det av interesse å se på kostnadsutviklingen i selve prosjektet – fra prosjektet kommer inn i økonomiplanen til prosjektet er ferdigstilt.

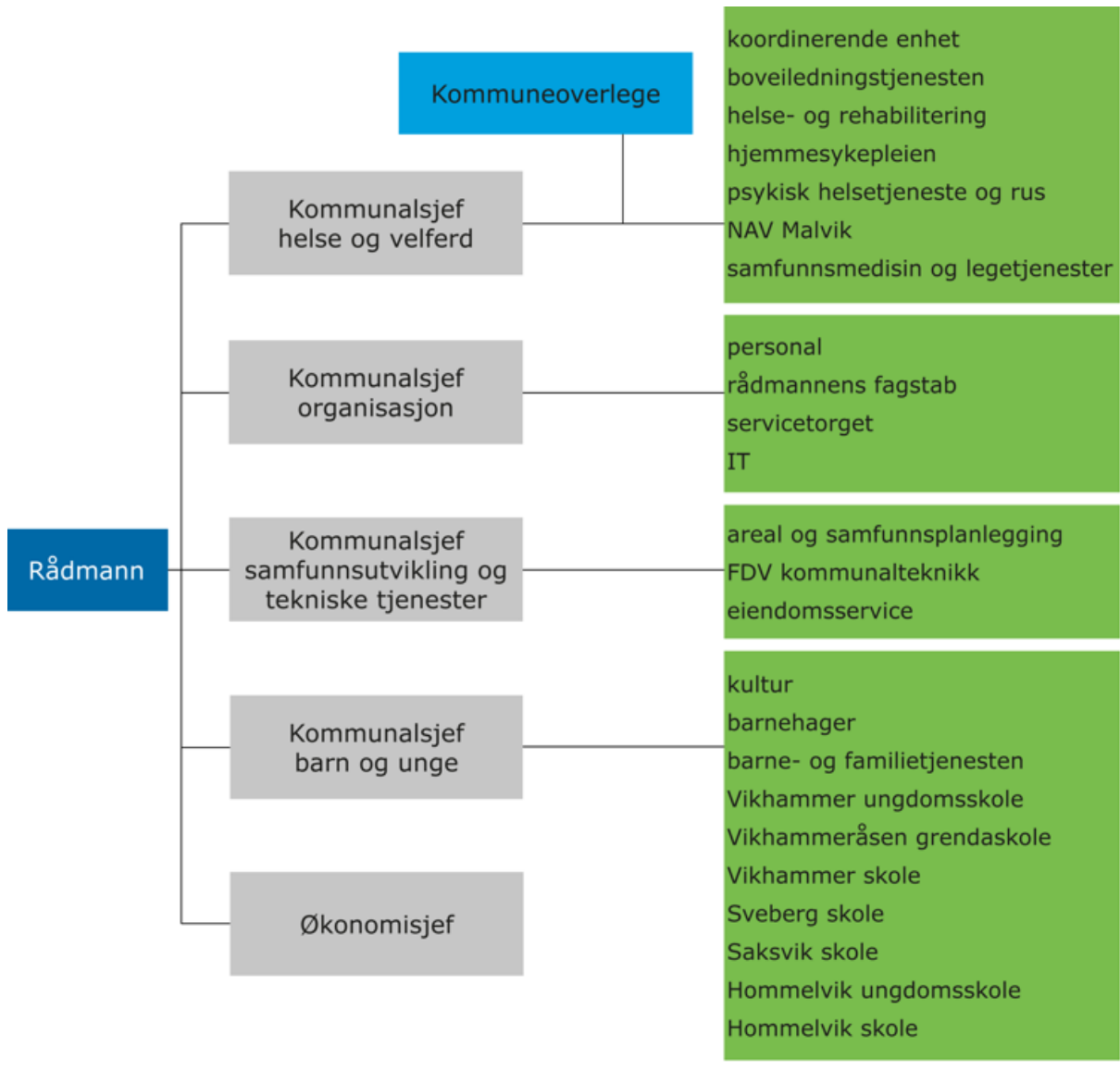
5 DNV: Kvalitetssikring av prosjekter ISO 9001

6 Kostnadsestimering under usikkerhet, Concept temahefte nr. 4:

https://www.ntnu.no/documents/1261860271/1262010610/CONCEPT_kostnadsestimering_til+WEB.pdf/7fe95f32-0477-4468-b0e5-54589687c16d

1.3 Kommunens organisering

Malvik kommune er organisert på følgende vis:

Figur 2. Malvik kommunes organisasjonskart

Kilde: Malvik kommunes hjemmeside

FDV Kommunalteknikk er underlagt kommunalsjef samfunnsutvikling og tekniske tjenester. FDV står for «forvaltning, drift og vedlikehold». Avdelingen arbeider med produksjon og distribusjon av vann, avløpsrensing, avløpsnett og tømning av slam/septik.

2 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

2.1 Avgrensing

Revisor vil ikke undersøke anskaffelsene opp mot lov om offentlige anskaffelser. Revisor vil ikke undersøke om valg av tilbydere har vært riktig.

Revisor vil i utgangspunktet se på prosjekter som er gjennomført i tiden hovedplanen har vært gjeldende. Det vil være aktuelt å se på prosjekter og investeringer som ikke er en del av hovedplanen.

2.2 Problemstillinger

- Har kommunen etablert rutiner som sikrer en god prosjektstyring av større investeringsprosjekter i planleggings- og gjennomføringsfasen?
- I hvilken grad gjennomføres investeringsprosjekter innen vann og avløp innenfor tids- og kostnadsrammer i samsvar med hovedplan og vedtak?
- Benytter kommunen seg av gjeldende rammeavtaler for anskaffelser innen vann og avløp?

2.3 Kilder til kriterier

- Kommuneloven
- Veileder: Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet. Kommunal- og regionaldepartementet (2011)
- Kommunens egne reglement og vedtak, blant annet økonomireglementet
- Malvik kommunes hovedplan for vann, avløp og vannmiljø 2019-2030
- Rolstadås, A. (2006) Praktisk prosjektstyring, 4. utgave
- Andersen, E.S., Grude, K.V & Haug, T. (2003) Måltrettet prosjektstyring, 4. utgave
- Westhagen, H. (2003) Prosjektarbeid, 5. utgave

2.4 Metoder for innsamling av data

I problemstillingene om prosjektstyring vil vi se på dokumentasjon og rutiner for planlegging og gjennomføring av utvalg investeringsprosjekt innen vann og avløp. Revisor vil se på reglement og kvalitetssystem for å følge opp investeringsprosjektene. Videre om det er standardiserte administrative prosesser, metoder eller krav til planlegging, styring og gjennomføring av prosjekter i kommunens kvalitetssystem. Revisor vil se på kostnadsoverslag, vurderinger av usikkerhet i prosjekt og ellers dokumenterte prosjektførutsetninger. Videre se

på oppfølging av økonomien i investeringsprosjekt, og rutiner for avslutning og evaluering av investeringsprosjekt. Revisor vil gjennomføre intervju med aktuelle ansatte som arbeider innenfor området.

Når det gjelder problemstillingen om anskaffelser, altså om kommunen benytter seg av gjeldende rammeavtaler innen vann og avløp, vil det også her gjennomføres intervju og dokumentgjennomgang. Det er aktuelt å se på et utvalg kjøp i investeringsregnskapet og undersøke disse opp mot gjeldende rammeavtaler. Videre vil revisor gå gjennom leverandører som har rammeavtaler med kommunen og undersøke omfang av benyttelse, samt se på tilhørende dokumentasjon av avtalene samt kommunens rutiner for å følge opp disse.

Steinkjer, 08.12.2020

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no